

گردهمایی‌های برگزار شده

- استاد محمد کهندل رئیس تیم تحقیقاتی بیماری سرطان از دانشگاه واترلو کانادا؛
- خانم دکتر لیلا خیبرشکن از موسسه داروی سرتارای کانادا؛
- آقای دکتر مجتبی تفاق از دانشگاه صنعتی شریف؛
- آقای دکتر محمد پورسیف از دانشگاه علوم پزشکی تبریز.

در فرایند داوری مقالات، از تعداد ۹۰ مقاله ارسال شده به همایش، تعداد ۵۰ مقاله به صورت سخنرانی انتخاب شدند. در مراسم افتتاحیه، بعد از تلاوت آیاتی از قران کریم و سرود ملی جمهوری اسلامی، کلیبی از شهر تبریز و دانشگاه تبریز بخش شد. در ادامه، دبیران علمی و اجرایی همایش، آقایان دکتر حسین خیری و دکتر حمیدرضا مراثی، ضمن عرض خیرمقدم به میهمانان گرامی و شرکت کنندگان، توضیحاتی درباره همایش، مقاله‌های رسیده به دبیرخانه همایش و فرایند داوری ارائه دادند.

بعد از مراسم افتتاحیه دو سخنرانی عمومی با عناوین

«Mathematical and Computational Modeling for Cancer»،

و

«Applications of Convex Optimization Metabolic Network Analysis»،

به ترتیب، توسط دکتر محمد کهندل و دکتر مجتبی تفاق به صورت عمومی برگزار گردید، که مورد استقبال شرکت کنندگان قرار گرفت و سؤالات زیادی در حین سخنرانی‌ها مطرح و پاسخ داده شدند. در ادامه، سخنرانی‌های تخصصی بیست دقیقه‌ای در دو کلاس مجزا و به صورت مجازی برگزار شد که به خوبی از آن‌ها استقبال شد. تمامی سخنرانی‌های عمومی و تخصصی با کیفیت خوب و بدون قطعی اینترنت برگزار گردید. لازم است از مرکز فناوری اطلاعات و خدمات رایانه‌ای دانشگاه تبریز به دلیل در اختیار گذاشتن امکانات آن مرکز برای برگزاری باکیفیت همایش تشکر کنیم.

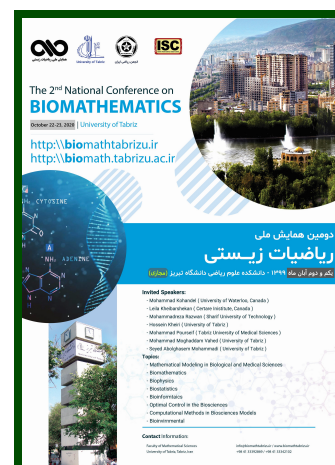
در روز دوم همایش، همانند روز اول، دو سخنرانی عمومی با عنوان‌های

«Application of Pharmacometrics Modeling and Simulations in Clinical Drug Development»،

و «پزشکی شخص-محور: یک زمینه تحقیقاتی میان رشته‌ای بسیار گسترده»، به ترتیب، توسط خانم دکتر لیلا خیبرشکن و آقای دکتر

گزارش «دومین همایش ریاضیات زیستی»

حسین خیری* (دبیر علمی همایش)

سمینار ریاضیات زیستی از آن دسته همایش‌هایی است که با حمایت انجمن ریاضی ایران برگزار می‌شود. اولین سمینار ریاضیات زیستی در سال ۱۳۹۷ در دانشگاه نیشابور برگزار گردید. برای میزبانی دومین همایش ریاضیات زیستی از دانشگاه‌های مختلف درخواست‌هایی به کمیته برگزاری ریاضیات زیستی رسیده بود که خوشبختانه با درخواست دانشگاه تبریز موافقت شد. تمامی مقدمات و هماهنگی‌های لازم برای برگزاری حضوری همایش در خردادماه ۱۳۹۹ از قبیل تدارک محل اسکان، تغذیه، رفت و آمد و غیره انجام شده بود. متأسفانه ویروس کرونا هرچه را رشته بودیم، پنبه کرد. بر این گمان بودیم که تا آخر تابستان ۱۳۹۹ از بین می‌رود و در سامانه مربوط اعلام گردید که سمینار در اواخر تابستان برگزار خواهد شد. اما پس از آنکه متوجه شدیم این میهمان ناخوانده فعلاً قصد رفتن ندارد، در جلسات کمیته‌های علمی و اجرایی سمینار، برگزاری سمینار به صورت مجازی مطرح گردید و با توجه به شرایط پیش آمده مقرر شد در روزهای اول و دوم آبان‌ماه ۱۳۹۹ به صورت مجازی برگزار شود. بعد از این مصوبه، فعالیت‌های مضاعف از طرف کمیته‌های علمی و اجرایی برای برگزاری باشکوه و با کیفیت همایش صورت گرفت.

سخنرانان مدعو برجسته و بنام در زمینه ریاضیات زیستی به شرح زیر از ایران و ایرانی‌های مقیم کشور کانادا، از بین افراد پیشنهاد شده انتخاب و دعوت شدند:

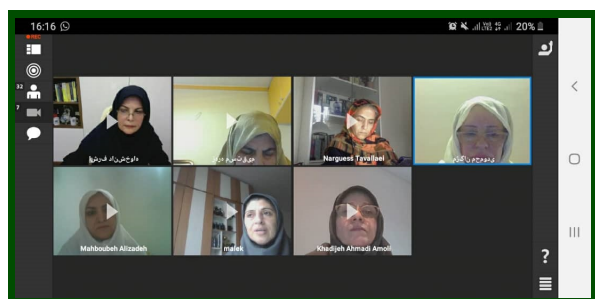
دی ماه ۱۴۰۰ در دانشگاه دامغان برگزار خواهد شد و امیدواریم با از بین رفتن بیماری کرونا شاهد یک همایش حضوری در دانشگاه دامغان باشیم.

* دانشگاه تبریز

محمد پورسیف ارائه شد. در ادامه، سخنرانی‌های تخصصی در دو کلاس مجزا ارائه گردید.

در جلسه اختتامیه، ضمن تقدیر و تشکر از شرکت‌کنندگان، گزارشی از مقاله‌های ارائه‌شده، توسط دبیران همایش صورت گرفت. لازم است خاطر نشان کنیم که سومین همایش ریاضیات زیستی در

آموزش در جامعه بگذارند اهمیت پیدا می‌کند. ایشان در ادامه به نقش کمیته بانوان انجمن برای انتقال تجربیات آموزشی از مراکز استان‌ها به شهرستان‌های دور و همین‌طور انتقال تجربیات آموزشی از مراکز بین‌المللی به داخل کشور از طریق ایجاد شبکه‌های بین دانشگاهی اشاره کردند.

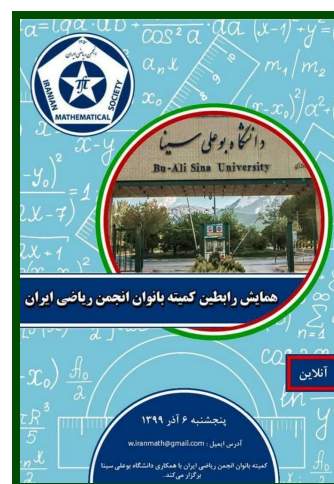
پس از آن آقای دکتر سیدمنصور واعظ‌پور، رئیس محترم انجمن ریاضی ایران، در سخنانی از فعالیت‌های کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران از هنگام تشکیل این نهاد تاکنون تقدیر کردند و با توجه به برگزاری انتخابات شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران برای سال ۱۴۰۰ در آینده نزدیک، بر نقش بانوان و حضور بیشتر آن‌ها در شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران تأکید کردند. سپس نمایندگان از فعالیت‌های کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران پخش شد.

در ادامه خانم دکتر اشرف دانشخواه، دبیر کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران و دبیر همایش، ضمن اشاره به فعالیت‌های مهم کمیته بانوان انجمن از جمله تصویب سالروز تولد دکتر مریم میرزاخانی به‌عنوان روز زنان در ریاضیات در جهان و تصویب جایزه دکتر مریم میرزاخانی توسط انجمن ریاضی ایران، که هر دو با پیشنهاد کمیته بانوان انجمن به انجام رسیده بود، خواستار مشارکت بیشتر رابطین کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران در ارسال فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و اجرایی بانوان هیئت علمی در دانشگاه‌های مختلف به کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران شدند.

پس از آن نمایندگان از برگزاری دومین گرامی‌داشت روز زنان در ریاضیات که توسط کمیته بانوان انجمن و با همکاری دانشگاه

گزارش «همایش سالانه رابطین کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران»

زهره مستقیم * (عضو کمیته بانوان)

همایش سالانه رابطین کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران با همکاری دانشگاه بوعلی سینا در روز پنجشنبه، ۶ آذر ۱۳۹۹، از ساعت ۱۵ الی ۱۷ و از طریق پیوند <http://vc.basu.ac.ir/seminar01/> به‌صورت مجازی برگزار شد.

این مراسم در ساعت ۱۵ با تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید آغاز شد. پس از پخش سرود ملی جمهوری اسلامی ایران و نمایندگان در مورد معرفی کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران، آقای دکتر یعقوب محمدی‌فر، رئیس دانشگاه بوعلی سینا، در سخنانی ضمن اظهار خرسندی از اینکه دانشگاه بوعلی سینا برای دومین بار میزبان کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران و بانوان فرهیخته ریاضی است، بر اهمیت نقش بانوان در جامعه تأکید کردند و اظهار داشتند که امروزه جامعه‌شناسان، روان‌شناسان و محققین علوم اجتماعی بحث‌های زیادی در مورد تأثیر زنان در جوامع مطرح کرده‌اند. ایشان تأکید کردند که نقش کمیته بانوان انجمن با توجه به تأثیری که می‌توانند در حوزه

سرکار خانم دکتر اشرف دانشخواه، دبیر کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران، و سایر اعضای کمیته به سؤالات مطرح شده پاسخ دادند. جلسه در ساعت ۱۷ به پایان رسید.

* دانشگاه علم و صنعت ایران

الزهره برگزار شده بود، پخش شد. در بخش پایانی مراسم، ضمن ارائه فهرست رابطین کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران در دانشگاه‌های مختلف و نمایش شرح وظایف آنان، از رابطین کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران خواسته شد نظرات و سؤالات خود را بیان کنند. در ادامه

گزارش «ششمین سمینار آنالیز تابعی و کاربردهای آن»

علیرضا امینی هرندی * (دبیر اجرایی همایش)

Paris 6, France);

2. Andreas Defant (University of Oldenburg, Germany);

3. Tomas Dominguez Benavides (University of Seville, Spain);

4. Gilles Godefroy (The Mathematics Institute of Jussieu-Paris Rive Gauche, France);

5. Genaro López Acedo (University of Seville, Spain);

6. Lajos Molnár (University of Szeged, Hungary).

آقای دکتر محمد صالح مصلحیان، ریاضی‌دان و عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد، از دیگر سخنران اصلی این همایش بودند. همچنین از چهار ریاضی‌دان جوان ایرانی: آقایان دکتر محمد حسین علیزاده، دکتر قدیر صادقی، دکتر موسی گابله و دکتر مهدی دهقانی برای ارائه سخنرانی تخصصی دعوت شده بود. مطابق رسم معمول، در این همایش از خانم دکتر فاطمه خسروی و آقای دکتر محمد علی اسدی وصفی، دیگر سخنرانان مدعو تخصصی و برندگان جایزه آنالیز تابعی در سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ تقدیر شد.

ششمین سمینار آنالیز تابعی و کاربردهای آن توانست محیط مناسبی فراهم سازد تا ریاضی‌دانان ایرانی و ریاضی‌دانان برجسته خارجی شرکت‌کننده در سمینار به بحث و تبادل ایده‌هایشان در زمینه‌های گوناگون آنالیز تابعی بپردازند. همچنین، در این سمینار پژوهشگران جوان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی با دستاوردها و چشم‌اندازهای نوین پژوهشی و کاربردهای آنالیز تابعی آشنا شدند. ایجاد محفلی برای ارتباط مؤثر بین جامعه ریاضی‌دانان ایرانی، ارائه سخنرانی‌های علمی در مرزهای دانش ریاضی با استانداردهای بالا، تبادل افکار بین پژوهشگران و ایجاد فرصتی برای تعریف پروژه‌های پژوهشی مشترک از دیگر دستاوردهای برگزاری این سمینار بود.

* دانشگاه اصفهان

آنالیز تابعی شاخه‌ای از رشته ریاضی است که به مطالعه فضاهای برداری توپولوژیک، مانند فضاهای باناخ و هیلبرت، و بررسی عملگرهای خطی بین آن‌ها می‌پردازد و مبانی نظری لازم برای مطالعه بسیاری از مسائل کاربردی در شاخه‌های دیگر ریاضی و یا رشته‌های دیگر علوم، مانند فیزیک و مهندسی، را فراهم می‌کند.

برگزاری ششمین سمینار آنالیز تابعی و کاربردهای آن نخست برای روزهای چهارشنبه و پنجشنبه، چهاردهم و پانزدهم اسفند ۱۳۹۸، برنامه‌ریزی شده بود که در پی شیوع بیماری کرونا برگزاری این همایش به روزهای چهارشنبه و پنجشنبه، هشتم و نهم بهمن‌ماه ۱۳۹۹، موکول و به‌صورت مجازی برگزار شد.

در این همایش دو روزه بیش از ۸۰ سخنرانی تخصصی انجام گرفت و از شش ریاضی‌دان برجسته خارجی زیر به‌عنوان سخنرانان اصلی دعوت به‌عمل آمد:

1. Fabrice Bethuel (Pierre and Marie Curie University-

گزارش «همایش سالانه کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران»

زهره مستقیم* (عضو کمیته بانوان)

گردهمایی سالانه کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران در حاشیه پنجاه و یکمین کنفرانس ریاضی ایران در دانشگاه کاشان در روز چهارشنبه، ۲۹ بهمن ۱۳۹۹، از ساعت ۱۵ الی ۱۷:۳۰ و از طریق پیوند

<http://bbbadmin.kashanu.ac.ir/join/1/class9>

به صورت مجازی برگزار شد.

در ابتدا، خانم دکتر مژگان محمودی ضمن عرض خیرمقدم به شرکت کنندگان در مراسم و اعلام برنامه، از خانم دکتر اشرف دانشخواه، دبیر کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران، دعوت کردند که سخنان خود را شروع نمایند. خانم دکتر دانشخواه ضمن تشکر از پیش‌کسوتان جامعه ریاضی، مدعوین مراسم، و شرکت کنندگان، از مسئولین برگزارکننده کنفرانس و به خصوص آقای دکتر سیدعلیرضا اشرفی که در برگزاری این همایش تلاش بسیاری کردند تشکر نمودند.

ایشان در ادامه، هدف از تشکیل کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران را مشارکت بیشتر بانوان و دختران در ارتقای دانش ریاضی کشور عنوان کردند. خانم دکتر دانشخواه در سخنان خود بیان داشتند که فراهم آوردن بستری مناسب برای اینکه بانوان توانمندی‌های خود را نشان دهند، از دیگر اهداف این کمیته است. ایشان اظهار داشتند که اعضای کمیته بانوان توسط شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران و برای یک دوره ۳ ساله انتخاب می‌شوند و اکنون دوره دوم این کمیته است.

خانم دکتر دانشخواه ضمن برشمردن بعضی از دستاوردهای

کمیته بانوان به ارائه پیشنهادیه به کنگره بین‌المللی ریاضی‌دانان برای نام‌گذاری ۱۲ می مصادف با ۲۲ اردیبهشت، سالروز تولد دکتر مریم میرزاخانی، به عنوان روز جهانی زنان در ریاضیات و تصویب آن اشاره کردند. ایشان بیان کردند که پیشنهاد جایزه‌ای با نام دکتر مریم میرزاخانی و تصویب آن توسط شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران از دیگر دستاوردهای کمیته بانوان بوده است. خانم دکتر اشرف دانشخواه در ادامه تأکید کردند که هیئت امنای این جایزه از طرف شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران معرفی و آیین‌نامه این جایزه هم نهایی و اولین فراخوان آن اعلام شده است. ایشان اظهار امیدواری کردند که اولین دوره اعطای این جایزه در سومین گرامیداشت روز زنان در ریاضیات در اردیبهشت ۱۴۰۰ انجام شود.

ایشان در ادامه بیان کردند که کمیته بانوان برای ارتباط نزدیک‌تر با دانشگاه‌ها از دانشکده‌های ریاضی سراسر کشور درخواست کرده است که یک نفر از بانوان فعال دانشکده را به عنوان رابط به کمیته بانوان معرفی نمایند و اولین همایش رابطین کمیته بانوان هم در آذرماه امسال برگزار شد. در زمینه ارتباطات بین‌المللی، کمیته بانوان سعی کرده است که ضمن ارتباط با CWM^۱ (کمیته بانوان اتحادیه بین‌المللی ریاضی‌دانان) اخبار و اطلاعیه‌های فرصت مطالعاتی و پژوهانه‌های اعطاشده به بانوان را به اطلاع بانوان فرهیخته ریاضی‌دان برساند. همچنین کمیته بانوان برای برقراری ارتباط نزدیک‌تر با آموزش و پرورش و ارتقای سطح دانش دبیران و معلمان اقدام به برگزاری کارگاه‌های آموزشی توسط استادان پیشکسوت جامعه ریاضی نموده است (فهرست کارگاه‌ها در انتهای گزارش آمده است).

خانم دکتر دانشخواه در پایان سخنان خود از رؤسای انجمن ریاضی ایران در دوره قبل و دوره فعلی، آقای دکتر محمدعلی دهقان، و آقای دکتر سیدمنصور واعظپور برای حمایت‌های ویژه آن‌ها از کمیته بانوان تشکر کردند.

¹Committee for Women in Mathematics

کارگاه‌های برگزار شده در سال ۱۳۹۹

۱. کارگاه منطق و نظریه مجموعه‌ها در تاریخ ۱۳۹۹/۹/۱۲ از ساعت ۱۷ الی ۱۹ با همکاری دانشگاه گیلان و اداره آموزش و پرورش استان گیلان، مدرس کارگاه: دکتر محمد مهدی ابراهیمی.
۲. کارگاه نظریه مجموعه‌ها و منطق در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۲ از ساعت ۸ الی ۱۰ با همکاری دانشگاه سیستان و بلوچستان و اداره آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان، مدرس کارگاه: دکتر محمد مهدی ابراهیمی.
۳. کارگاه چالش ارزشیابی ریاضی در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۸ از ساعت ۱۸ الی ۲۰ با همکاری اداره آموزش و پرورش تنکابن، مدرس کارگاه: دکتر زهرا گویا.
۴. کارگاه خلاقیت در ریاضی در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۵ از ساعت ۱۸ الی ۲۰ با همکاری مرکز استعدادهای درخشان ماندگار شهید بهشتی تنکابن، مدرس کارگاه: دکتر مجید میرزاویزی.
۵. کارگاه مبحث گزاره‌ها در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۳ از ساعت ۱۸ الی ۲۰ با همکاری اداره آموزش و پرورش تنکابن، مدرس کارگاه: دکتر مژگان محمودی.

* دانشگاه علم و صنعت ایران

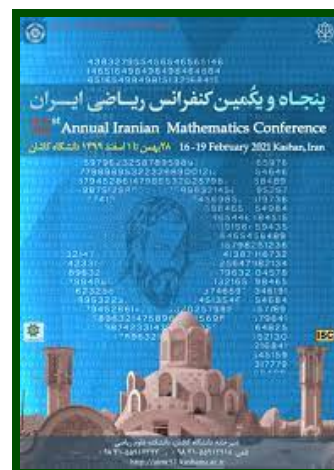
در ادامه مراسم نمائندگی از معرفی کمیته بانوان پخش شد. سپس خانم دکتر مژگان محمودی به معرفی یکی از سخنرانان مدعو برنامه خانم دکتر کارولینا آراؤجو^۲ پرداختند. خانم دکتر آراؤجو برای انجام پژوهشی برجسته در زمینه هندسه جبری، برنده جایزه رامانوجان^۳ در سال ۲۰۲۰ میلادی شدند. ایشان همچنین نایب‌رئیس کمیته بانوان اتحادیه بین‌المللی ریاضی‌دانان هستند. خانم دکتر آراؤجو سخنان خود را در دو بخش ارائه کردند. ایشان در بخش اول، یک سخنرانی تحت عنوان تقارن‌ها در هندسه جبری ایراد کردند. پس از پایان این بخش، شرکت‌کنندگان در مراسم سؤالات خود را مطرح کردند. ایشان در بخش دوم سخنرانی به چگونگی شکل‌گیری کمیته بانوان اتحادیه بین‌المللی ریاضی‌دانان در سال ۲۰۱۵ میلادی و فعالیت‌های آن پرداختند.

در ادامه نمائندگی از فعالیت‌های کمیته بانوان پخش شد. دومین سخنران مدعو مراسم خانم دکتر زهرا رهایی، دبیر کارگروه اشتغال و کارآفرینی معاونت ریاست جمهوری در امور زنان و خانواده بودند که سخنرانی خود را تحت عنوان توسعه فردی زنان، رویکرد کارآفرینی ارائه نمودند. با توجه به اظهارنظر شرکت‌کنندگان در مراسم، این سخنرانی مورد استقبال ویژه قرار گرفت.

در پایان مراسم از شرکت‌کنندگان دعوت شد که یک عکس دسته‌جمعی به یادگار بگیرند. مراسم در ساعت ۱۷:۳۰ به پایان رسید. فایل کامل مراسم در سایت دانشگاه کاشان (دانشکده علوم ریاضی) در دسترس است.

گزارش «پنجاه و یکمین کنفرانس ریاضی ایران»

حسن دقیق* (دبیر کنفرانس)

به یاری خداوند پس از چندین سال انتظار، سرانجام در اسفند ماه سال ۱۳۹۷ میزبانی پنجاه و یکمین کنفرانس ریاضی ایران به دانشگاه کاشان واگذار شد و هماهنگی‌های معمول با دانشگاه و انجمن ریاضی ایران از همان زمان آغاز گردید. همانند بسیاری از کنفرانس‌های پیشین ریاضی ایران، و نیازهایی چون اسکان، تغذیه، و تعطیلات، زمان برگزاری کنفرانس روزهای ۱۷ الی ۲۰ شهریور ۱۳۹۹ تعیین شد. پوستر کنفرانس، فراخوان دریافت مقالات و ثبت‌نام برای کنفرانس انتشار یافت. شیوع ویروس کرونا در زمستان ۱۳۹۸، در ابتدا تأثیری در فعالیت‌ها برای برگزاری کنفرانس در زمان تعیین شده (شهریور ۹۹) نداشت، زیرا با عنایت به تجربه‌های قبلی از شیوع ویروس‌ها، کسی پیش‌بینی نمی‌کرد که این همه‌گیری تداوم یابد و بر فعالیت‌های مختلف تأثیر بگذارد. با تداوم و گسترش ویروس، پس از رایزنی‌های مکرر با انجمن، نهایتاً رئیس محترم وقت انجمن، آقای دکتر سیدمنصور واعظ‌پور، در نامه شماره ۹۹/۱۷/۵۷۴۷ مورخ ۱۳۹۹/۱/۲۰ نظر شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران را به شرح ذیل به دبیر کنفرانس اعلام نمودند:

- (۱) برگزاری کنفرانس در ماه شهریور عملاً امکان‌پذیر نیست.
- (۲) به اطلاع عموم رسانده شود که برگزاری کنفرانس در شهریورماه به تعویق افتاده و تاریخ آن متعاقباً اعلام خواهد شد.
- (۳) انجمن ریاضی ایران از دانشگاه کاشان درخواست دارد که مقدمات برگزاری کنفرانس در بهمن‌ماه را فراهم نماید و در

صورتی که امکان حضور مدعوین خارجی نباشد مقدمات ارائه سخنرانی‌ها به صورت ویدئو کنفرانس (آنلاین) را فراهم نماید.

ما و انجمن اصرار داشتیم با عنایت به سنت دیرپای برگزاری کنفرانس به طور سالانه و بدون وقفه این کنفرانس حتماً در سال ۹۹ و به‌صورت حضوری برگزار گردد. از طرفی باور نداشتیم با عنایت به عدم وجود تجربه و امکانات لازم بتوان کنفرانسی به بزرگی کنفرانس ریاضی ایران را مجازی برگزار نمود. لذا در پاسخ به نامه فوق ضمن همراهی با مفاد نامه، مراتب تعویق برگزاری کنفرانس به اطلاع عموم رسید. اصرار بر برگزاری حضوری کنفرانس از یک طرف و پیش‌بینی‌های مراجع ذیربط مبنی بر احتمال وقوع موج دوم فراگیری در پاییز، هرگونه برنامه‌ریزی را دشوار می‌ساخت.

دهمین سمینار جبرخطی که قرار بود در اسفند ۱۳۹۸ برگزار شود در وضعیتی مشابه قرار داشت و پس از اعلام تعویق نهایتاً در مردادماه ۱۳۹۹ به‌صورت مجازی برگزار گردید. اگرچه کنفرانس ریاضی از نظر وسعت و بزرگی قابل مقایسه با سمینار نبود، ولی از آنجا که هیچ افق روشنی برای پایان کرونا در سال ۱۳۹۹ در پیش نبود، تصمیم شورای سیاست‌گذاری کنفرانس بر آن شد که با استفاده از تجارب به‌دست‌آمده در آن سمینار، پنجاه و یکمین کنفرانس ریاضی ایران به‌صورت مجازی از ۲۸ بهمن الی ۱ اسفند ۱۳۹۹ برگزار گردد. عدم وجود تجربه کار عملی در فضای مجازی و نبود زیرساخت‌های لازم برای برگزاری کنفرانسی به بزرگی کنفرانس ریاضی ایران کار را بس دشوار می‌کرد، ولی می‌دانستیم با همدلی، صمیمیت و اراده مجموعه دست‌اندرکاران کنفرانس اعم از اعضای هیئت علمی دانشکده، کارکنان بخش‌های رایانه‌ای، فنی و پشتیبانی این کار شدنی است.

ابتدا با تعدادی از شرکت‌های مختلف پشتیبانی برگزاری کنفرانس رایزنی نمودیم. صرف‌نظر از هزینه‌ها آنچه ما را نگران می‌کرد نبود تجربه کافی آن‌ها بود. با همکاری مسئولین محترم دانشگاه، تیمی شایسته و کاردان از مرکز رایانه دانشگاه کاشان به یاری ما آمد و مسئولیت فنی برگزاری کنفرانس به‌صورت مجازی را به عهده گرفت. ذکر همه فعالیت‌ها و هماهنگی‌ها برای آماده کردن فیلم از سخنرانی‌های تخصصی و ارائه سخنرانی‌های کلیدی به‌صورت برخط مجالی دیگر می‌طلبید. حوصله سخنرانان محترم در همراهی ما در این مسیر بسیار قابل تقدیر بود.

همکاری مجموعه دانشگاه کاشان، ده‌ها استاد از دانشگاه‌های کشور، ده‌ها دانشجوی با انگیزه دانشگاه کاشان سرمایه‌ای عظیم برای برگزاری اولین کنفرانس ریاضی ایران یا حتی اولین رویداد علمی بزرگ به‌صورت مجازی را در اختیار ما قرار داد، که جا دارد از تک‌تک

- Tomislav Doslic (University of Zagreb, Croatia);
- Roberto Garrappa (University of Bari, Italy);
- Kees Roos (Delft University of Technology, Netherlands);
- Masoud Asgharian (McGill University, Canada);
- Khalil Shafie (University of Northern Colorado, USA);
- Ahmad Reza Soltani (Kuwait University, Kuwait);
- Khodakhist Bibak (Miami University, USA);
- Akbar Ali (University of Hail, Hail, Saudi Arabia);
- Gülistan Kaya Gök (Hakkari University, Hakkari-Turkey);
- Ali Shukur (Belarusian State University, Belarus).

در این کنفرانس ۶ کارگاه آموزشی در آموزش ریاضی، نظریه محاسباتی گروه، علم داده، ریاضی‌نویسی، ریاضیات زیستی و نظریه گراف تشکیل گردید که با استقبال خوبی روبرو شد. جمعاً تعداد ۶۱۶ مقاله در زمینه‌های مختلف ریاضی محض، ریاضی کاربردی، آمار و علوم کامپیوتر به کنفرانس رسید که از آن تعداد ۳۲۹ مقاله به‌صورت ارائه سخنرانی و تعداد ۱۱۵ مقاله به‌صورت پوستر پذیرفته شدند. به دلیل کثرت تعداد مقالات، دوروز به زمان برگزاری کنفرانس اضافه شد. در اقدامی تحسین‌برانگیز کمیته انتشارات کنفرانس برای تهیه و چاپ گزارش برنامه‌ریزی کرد. پس از داوری و ویرایش دقیق مقالات، گزارش کنفرانس در چهار جلد: ۱- ریاضی محض، ۲- ریاضی کاربردی، آمار، و علوم کامپیوتر، ۳- چکیده مقالات ۴- مجموعه مقالات فارسی آماده شد و پس از دریافت مجوز انتشار از مراجع ذیربط به‌صورت چهار جلد کتاب به چاپ رسید. این گزارش برای نمایه شدن در متمتیکال ریویوز^۱ پذیرفته شده است.

چهار جلد کتاب گزارش کنفرانس، فیلم سخنرانی‌های کلیدی، کارگاه‌های آموزشی، مراسم افتتاحیه و اختتامیه کنفرانس، و جلسه کمیته بانوان در وب‌گاه دانشکده علوم ریاضی دانشگاه کاشان از طریق پیوند <https://math.kashanu.ac.ir> در دسترس است. در پایان به خاطر نواقص و کاستی‌های احتمالی در مراحل مختلف کنفرانس از شرکت‌کنندگان گرامی پوزش می‌طلبیم.

* دانشگاه کاشان

آنان تشکر و قدردانی نماییم. به گواهی صدها شرکت‌کننده در اختتامیه کنفرانس از داخل و خارج کشور که در میان آنان تعداد بسیار زیادی از بزرگان ریاضی داخل و خارج بودند، کنفرانس به‌صورت غیرقابل باوری، بدون کمترین ناهماهنگی، قطعی اینترنت و مشکلات سامانه‌ها برگزار شد. این یک تجربه بسیار ارزشمند برای جامعه ریاضی و در واقع جامعه علمی کشور بود.

خدا را شاکریم که دانشگاه کاشان و دانشکده علوم ریاضی آن با یاری و همکاری جمع وسیعی از جامعه ریاضی کشور در این آزمون موفق بودند. در کنار مشکلات و محدودیت‌ها در برگزاری مجازی کنفرانس، این شیوه برگزاری فرصت‌های مغتنمی نیز در اختیار دارد. کمیته‌های علمی و اجرایی بدون محدودیت در فضای مجازی تشکیل جلسه می‌دادند و به‌ویژه داوری‌های علمی با مشارکت جمع وسیعی از همکاران بزرگوار از دقت زیادی برخوردار شد. امکان دعوت از سخنرانان برجسته بیشتری از کشورهای مختلف که در کنفرانس‌های حضوری به دلائل گوناگون میسر نیست فراهم گردید. به‌گونه‌ای که در این کنفرانس ۲۰ نفر از ۱۶ کشور جهان سخنرانی نمودند. اسامی این سخنرانان به شرح زیر است:

سخنرانان خارجی:

- Maurizio Brunetti (Università di Napoli Federico II, Italy);
- Henri Darmon (McGill University, Canada);
- Javad Mashreghi (Laval University, Canada);
- Thekiso Seretlo (University of Limpopo, South Africa);
- Mohammad Shahryari (Sultan Qaboos University Muscat, Oman);
- Andrea Solotar (University of Buenos Aires, Argentina);
- Teerapong Suksumran (Chiang Mai University, Thailand);
- Mukut Mani Tripathi (Banaras Hindu University, India);
- Andrei Yu. Vesnin (Russian Academy of Sciences, Russia);
- Changchang Xi (Capital Normal University, China);

¹Mathematical Reviews, <http://www.ams.org/publications/math-reviews/math-reviews>

گزارش «ششمین همایش ریاضیات و علوم انسانی»

محمد جلوداری ممقانی* (دبیر همایش)

و به دستگاه‌های مخابراتی قوی و متخصصین پشتیبان آن‌ها وابسته بودند. روش برگزاری بسیار فناورانه بود و هیجان‌انگیز و هراس آور، زیرا اگر رشته از دست‌مان در می‌رفت و ارتباط به هر دلیلی قطع می‌گردید، بار همایش به مقصد نمی‌رسید.

از سوی دیگر، این فناوری قدرت ارتباطی فعالان همایش را آن‌چنان ارتقا بخشیده بود که توانسته بودند پای صحبت اندیشمندی بنشینند که پیش از آن تصورش هم ممکن نبود. این گسترش جغرافیا خواه‌ناخواه به گسترش موضوعی سخنرانی‌ها نیز منجر شد و لذا در این همایش با دامنه وسیعی از موضوعات مواجه شدیم که از یک سو با دامنه موضوعات ارائه‌شده در پنجمین همایش قابل قیاس نبود و از طرف دیگر موضوعات بسیاری را دربر می‌گرفت که در حال حاضر در ریاضیات مالی در سطح دنیا مورد توجه‌اند.

به‌عنوان نمونه در این همایش سخنرانی‌هایی با موضوع «یادگیری ماشین در نظریه مالی»، «یادگیری ماشین در بیمه»، «تکنولوژی مالی»، «شبیه‌سازی بازارهای مالی»، «نظریه قرارداد»، که طراحان آن جایزه نوبل اقتصاد را در ۲۰۱۶ نصیب خود کردند، و غیره ارائه شد.

این گسترش فناورانه ما را قادر ساخت با دستاوردهای علمی جهانیان به‌ویژه هم‌وطنان خود در داخل و خارج کشور به‌سرعت برق‌وباد آشنا و به آن‌ها دسترسی داشته باشیم. با این حال در ریاضیات مالی آشنایی صرف، بدون در اختیار داشتن آزمایشگاهی بزرگ، عرصه نوآوری را از دسترس پژوهشگر خارج می‌کند و او را به‌سوی تحقیقاتی رهنمون می‌کند که رابطه‌ای ارگانیک با بازارهای مالی ندارد و بنابراین دستاوردهای وی در عمل در بازار کاربرد چندانی پیدا نمی‌کند و در خوش‌بینانه‌ترین حالت، ریاضیات مالی به ریاضیات فیزیکی تبدیل می‌شود. بنابراین، یکی از اهداف این همایش پیوند دادن اندیشمندان داخلی ریاضیات مالی با همکاران خود در خارج از ایران بود تا با استفاده از تجربیات آن‌ها، پژوهشگران ریاضیات مالی در دانشگاه‌های ایران از امکانات تحقیقاتی و انتشاراتی آن‌ها بهره‌مند شوند. در این صورت تحقیقات ریاضیات مالی در کشور ما قدم در راهی می‌گذاشت که به آزمایشگاه‌های ریاضیات مالی، بازارهای مالی جهان، منتهی می‌شود و ریاضیات مالی تولید شده در ایران به ریاضیات جهانی نزدیک و نزدیک‌تر می‌شود. البته فراهم آوردن امکانات ورود ایرانیان به این بازارها یکی دیگر از ابزارهای این تقریب است که انشاءالله در آینده‌ای نه‌چندان دور محقق می‌شود.

ریاضیات مالی به‌مثابه ریاضیات بورس، بانک، و بیمه نقطه هم‌رس چندین رشته ریاضی از یک طرف و چندین رشته اقتصادی

ششمین همایش ریاضیات و علوم انسانی در روزهای چهارم الی ششم اسفند ۱۳۹۹ در دانشکده آمار، ریاضی و رایانه دانشگاه علامه طباطبائی با پشتوانه برگزاری پنج همایش قبلی در طول یازده سال گذشته، برگزار شد. هدف از برگزاری این همایش این است که شرکت‌کنندگان تجربیات علمی، آموزشی، اداری و فنی خود را با هم در میان بگذارند. بنابراین یک نتیجه فوری برگزاری این همایش شناخت نقاط قوت و ضعف این افراد و مؤسسات و لذا برقراری پیوند بین آن‌ها برای یاری‌رساندن به یکدیگر است. برقراری این پیوند وقتی اهمیت پیدا می‌کند که دانش‌آموختگان رشته‌های ریاضیات مالی، اقتصاد، مدیریت مالی، مهندسی مالی، بیمه و بیم‌سنجی در این همایش با همکاران بالقوه خود در مؤسسات مالی و پولی آشنا شوند و در آینده‌ای نه‌چندان دور به یاری آن‌ها شتافته و شغل مورد نظر خود را پیدا کنند. هدفی که بنیانگذاران رشته ریاضیات مالی از بدو تأسیس در صدد دستیابی به آن بودند و هستند و در این راه تا حدود زیادی هم موفق بوده‌اند.

ششمین همایش ریاضیات و علوم انسانی درحالی در دانشگاه علامه طباطبائی آغاز به کار کرد که همه‌گیری کووید ۱۹ طومار آموزش و کنفرانس‌های سنتی را در نوردید و رسم نوین آموزش و کنفرانس برخط را آن‌چنان بر جوامع بشری تحمیل کرد که تصور بازگشت به روش‌های سنتی قبل از شیوع کووید ۱۹ دور از ذهن می‌نمود. بنابراین نحوه اجرای این همایش با تمام همایش‌های پیشین متفاوت بود. برگزارکنندگان تجربه کمی در این‌باره داشتند

و مدیریتی از طرف دیگر است. بنابراین تحقیقات اصیل در آن نیز نیازمند همکاری متخصصین مختلف علمی و در نتیجه نیازمند همکاری گروهی است. بنابراین یکی دیگر از هدف‌های برگزاری این همایش فراهم کردن بستر همکاری‌های چندجانبه علمی، آموزشی، و فنی بین شرکت‌کنندگان در همایش بود.

اعضای کمیته علمی همایش از دانشگاه‌ها و مؤسساتی دعوت شدند که به‌نحوی در گروه‌های خود با رشته ریاضیات مالی سروکار دارند و متناسب با افزایش محورهای همایش مطابق با تخصص‌های مورد نیاز برای محورهای جدید دعوت به همکاری می‌شوند. در مورد ششمین همایش، اعضای این کمیته از ۱۳ دانشگاه دعوت شده بودند. بجاست خاطر نشان کنم که همایش‌های دوسالانه ریاضیات و علوم انسانی، میعادگاه کنشگران بازار سرمایه، استادان محترم دانشگاه، علاقه‌مندان به مباحث بورس، بانک و بیمه، دانشجویان رشته‌های ریاضیات مالی، اقتصاد، مهندسی مالی، مدیریت مالی، اقتصاد مالی، بیمه، و بیم‌سنجی، بوده و خواهد بود.

با توجه به برنامه سخنرانی‌ها ملاحظه می‌کنیم که جغرافیای این همایش از اینجا، ایران، آغاز می‌شود و پس از پیمودن قاره اروپا (بریتانیا و اسپانیا) در سواحل فلوریدای آمریکا پایان می‌یابد. برای پیمودن این پهنه، کمک‌های بی‌دریغ آقای دکتر بیژن ظهوری زنگنه بسیار موثر بود. جا دارد که از ایشان و تمام کسانی که در مراحل مختلف برگزاری همایش شرکت کردند سپاسگزاری نمایم.

مجموعه چکیده‌های مقالات ارائه شده در همایش به همت آقای دکتر علی صفدری وایقانی، دبیر محترم اجرایی همایش، تدوین شده است و هم‌اکنون در سایت ششمین همایش ریاضیات و علوم انسانی قرار دارد.

در اینجا ضمن تشکر از تمام شرکت‌کنندگان در همایش و نیز کمیته اجرایی همایش و کارکنان دانشکده، سخنرانان مدعو همایش و عنوان سخنرانی آن‌ها به شرح زیر اعلام می‌شود:

(۱) دکتر عرفان صلواتی: دانشگاه صنعتی امیرکبیر، عنوان سخنرانی

«Utility Maximization under Ambiguity»;

(۲) دکتر محمدرضا اصغری اسکویی: دانشگاه علامه طباطبائی، عنوان سخنرانی

«مروری بر یادگیری ماشین و کاربرد آن در تحلیل داده‌های مالی»;

(۳) دکتر خسرو دهناد: دانشگاه Colombia، عنوان سخنرانی
«Cryptocurrencies and their Economic Implications»;

(۴) دکتر زیبا حبیبی: دانشگاه Politécnica de Madrid، عنوان سخنرانی

«The Future of Fintech and its Impact in Different Markets»;

(۵) دکتر حمیدرضا آرین: دانشگاه صنعتی شریف، عنوان سخنرانی

«The Uncertain Shape of Grey Swans»;

(۶) دکتر امیر تیمور پاینده: دانشگاه شهید بهشتی، عنوان سخنرانی
«طراحی و ارزیابی بیمه‌های اتکایی»;

(۷) دکتر مسلم پیمانی: دانشگاه علامه طباطبائی، عنوان سخنرانی

«معرفی ابزارها و روش‌های نوین معاملاتی بازار سرمایه ایران با تأکید بر تفاوت‌های آنها با دیگر کشورها»;

(۸) دکتر لیلی نیاکان: پژوهشکده بیمه، عنوان سخنرانی

«ارزیابی و نظارت ریسک‌محور در شرکت‌های بیمه»;

(۹) دکتر مهدیه طهماسبی: دانشگاه تربیت مدرس، عنوان سخنرانی

«Stochastic Volatility Driven by Weighted Fractional Brownian Motion with Delay»;

(۱۰) دکتر احسان آزموده: دانشگاه Leeds، عنوان سخنرانی

«On Stein Method and Applications in Finance & Insurance»;

(۱۱) دکتر آرش فهیم، FSU، عنوان سخنرانی

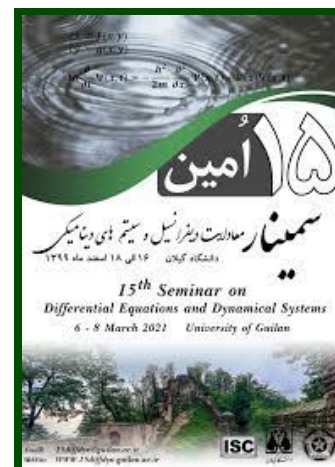
«نظریه قراردادهای در زمان پیوسته»;

(۱۲) دکتر هیرد آسا، Kent Business School، عنوان سخنرانی

«Market Consistent and Hedging Consistent Valuation».

گزارش «پانزدهمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی»

نصیر تقی‌زاده* (دبیر علمی سمینار)

مقاله به صورت پوستر ارائه شد. داوری مقالات فقط توسط داوران سمینار که استادان با تخصص نزدیک با موضوع مقاله بودند، انجام شد و برگزارکنندگان سمینار کاملاً مطابق با نظر داوران محترم نسبت به رد یا پذیرش مقالات تصمیم‌گیری کردند. همچنین این سمینار شش سخنران کلیدی داشت: دکتر دومیترو بالینو^۱ از دانشگاه آنکارا، دکتر علی اصغر جدیری اکبرفام از دانشگاه تبریز، دکتر عبدالرحمن رازانی از دانشگاه بین‌المللی قزوین، دکتر امین‌السادات طالبی از پژوهشکده دانش‌های بنیادی، دکتر فاطمه هلن قانع از دانشگاه فردوسی مشهد و دکتر محمدرضا مولایی از دانشگاه باهنر کرمان برگزار شد. سخنران‌های کلیدی و تخصصی در دو کلاس موازی با عنوان کلاس معادلات دیفرانسیل و کلاس سیستم‌های دینامیکی برگزار شدند. تقریباً همه سخنران‌ها از روی ویدئوهایی که ارائه‌دهندگان محترم از قبل به دبیرخانه سمینار ارسال کرده بودند، پخش شد. همچنین کلاس جداگانه‌ای برای بحث و تبادل نظر بیشتر شرکت‌کنندگان در نظر گرفته شد که مورد استقبال برخی از شرکت‌کنندگان قرار گرفت. پوسترها نیز به صورت فایل ویدئویی ضبط شده توسط ارائه‌دهندگان روی سایت سمینار قرار گرفت و امکان پرسش و پاسخ فراهم گردید. در زمان‌های استراحت بین سخنران‌ها، نماهنگ‌هایی از طبیعت گیلان با ترانه‌های محلی و نماهنگ‌هایی از مراحل کار دبیرخانه و ارائه سخنرانان محترم پخش شد که مورد استقبال شرکت‌کنندگان سمینار قرار گرفت.

در مراسم اختتامیه دبیر اجرایی سمینار، خانم دکتر ساناز لامعی، ضمن تشکر از شرکت‌کنندگان، گزارشی از نحوه برگزاری سمینار ارائه کردند و با استناد به نظر شرکت‌کنندگان، عملکرد سمینار را خوب ارزیابی کردند. در پایان، دبیر علمی شانزدهمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی ضمن تشکر از دانشگاه گیلان، از حضار جهت شرکت در سمینار که در سال ۱۴۰۱ در دانشگاه تبریز برگزار خواهد شد، دعوت کردند.

* دانشگاه گیلان

پانزدهمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی در روزهای ۱۶ تا ۱۸ اسفند ۱۳۹۹ در شهر رشت به میزبانی دانشگاه گیلان به صورت مجازی برگزار شد. این سمینار به دلیل شیوع ویروس کوید ۱۹ با چند ماه تأخیر برگزار شد.

در مراسم افتتاحیه، ابتدا آقای دکتر حسین صمیمی، رئیس دانشکده علوم ریاضی دانشگاه گیلان، به شرکت‌کنندگان در سمینار خوش‌آمد گفتند. سپس آقای دکتر نصیر تقی‌زاده، دبیر علمی سمینار، ضمن خوش‌آمدگویی به میهمانان سمینار، گزارش مختصری درخصوص تعداد مقالات ارائه‌شده در سمینار و سخنرانان کلیدی ارائه نمودند. سپس آقای دکتر محمد باقری، عضو شورای عالی پژوهشکده تاریخ علم دانشگاه تهران، به معرفی کوشیار گیلانی، ریاضی‌دان و ستاره‌شناس گیلانی که در قرن ۴ و ۵ هجری می زیسته است، پرداختند.

دبیرخانه سمینار در مجموع ۷۵ مقاله دریافت کرد. از این تعداد، ۶۶ مقاله پذیرفته شد که ۵۶ مقاله به صورت سخنرانی و ۱۰

¹ Dumitru Baleanu

گزارش «روز جهانی ریاضیات»

زهره مستقیم* (عضو کمیته بانوان)

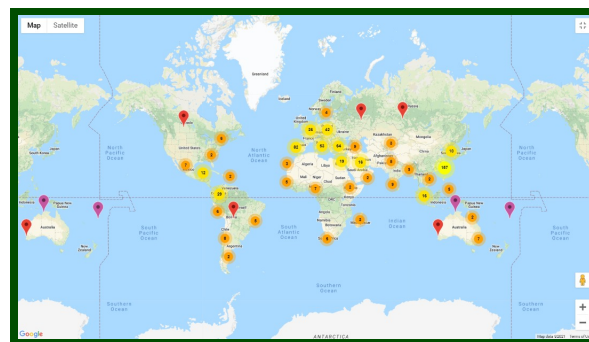

سپس آقای دکتر سیدمنصور واعظپور، رئیس محترم وقت انجمن ریاضی ایران، در ابتدای سخنان خود از کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران، ریاست دانشگاه بوعلی سینا، آقای دکتر علیرضا اشرفی و کلیه شرکت‌کنندگان در مراسم تشکر کردند. ایشان سپس اظهار داشتند که در حال حاضر ریاضیات بسیار مظلوم واقع شده است و باید به جوانان و خانواده‌های آن‌ها یادآور شویم که ریاضیات چه نقشی در ساختن دنیای بهتر دارد. بحث ریاضیات را باید از سه بُعد نگاه کرد. یک بُعد آن ریاضیات برای جامعه است. نقش مهم ریاضیات در جامعه این است که منطقی فکر کردن را به دانش‌آموزان می‌آموزد و قدرت تجزیه و تحلیل آن‌ها را بالا می‌برد. دومین بُعد، کاربرد ریاضیات در جامعه است که وظیفه ریاضی‌دانان است که آن‌را به جامعه معرفی کنند. اگر شما به علوم مختلف از جمله مکانیک سیالات، پردازش تصویر، علوم داده، رمز و کد، مهندسی عمران، اقتصاد و بسیاری از رشته‌های دیگر توجه کنید می‌بینید که از ریاضیات در این علوم چقدر استفاده شده است. سومین بُعد، ریاضیات برای ریاضیات است که سخت‌ترین بخش آن است و به گسترش مرزهای دانش کمک می‌کند. بنابراین اگر از همه ابعاد نگاه کنیم، ریاضیات مؤثر است. ولی بیشتر به بُعد سوم پرداخته شده است. اما در بُعد اول که ریاضیات برای جامعه است مسئولین باید توجه کنند که مملکت را مهندسین، اقتصاددانان و مدیران می‌سازند که همه این رشته‌ها از دل ریاضیات بیرون آمده است. باید نقش ریاضیات در جامعه تذکر داده شود تا از رشته ریاضی استقبال شود. در حال حاضر استقبال از رشته ریاضی بسیار کم شده است و دانش‌آموزان به رشته علوم تجربی توجه زیادی دارند. انجمن ریاضی ایران تمام تلاش خود را در جهت پیشبرد ریاضی در مملکت انجام داده است.

همایش روز جهانی ریاضیات با همکاری دانشگاه بوعلی سینا در روز یکشنبه، ۲۴ اسفند ۱۳۹۹، از ساعت ۱۹ الی ۲۰:۳۰ و از طریق پیوند <http://vc.basu.ac.ir/seminar01> به صورت مجازی برگزار شد.

این مراسم در ساعت ۱۹ با تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید آغاز شد. پس از پخش سرود ملی جمهوری اسلامی ایران و اعلام برنامه، خانم دکتر اشرف دانشخواه، دبیر کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران، ضمن تشکر از آقای دکتر سیدمنصور واعظپور، رئیس محترم وقت انجمن ریاضی ایران، و آقای دکتر علیرضا اشرفی، عضو محترم هیئت علمی دانشگاه کاشان، برای قبول دعوت کمیته بانوان، از آقای دکتر یعقوب محمدی‌فر، رئیس دانشگاه بوعلی سینا، و معاونان ایشان و همچنین رئیس محترم دانشکده علوم پایه که امکان برگزاری مراسم از طریق دانشگاه بوعلی سینا را فراهم کردند، تشکر نمودند. ایشان در ادامه بیان کردند که اتحادیه بین‌المللی ریاضی‌دانان از دو سال قبل، روز ۱۴ مارس را، که روز عدد π بوده است، به عنوان روز جهانی ریاضیات اعلام کرده است. امسال دومین سالی است که مراسم بزرگداشت در نقاط مختلف جهان و از جمله ایران برگزار می‌شود که با توجه به شیوع بیماری کوید ۱۹ این مراسم در اغلب نقاط جهان و همچنین ایران به صورت مجازی است. خانم دکتر دانشخواه اظهار امیدواری کردند که با همکاری همه مسئولان بتوانیم شعار امسال روز جهانی ریاضیات یعنی «ریاضیات برای دنیایی بهتر» را تحقق بخشیم. ایشان در پایان سخنان خود تأکید کردند که مراسم امسال در نقشه اتحادیه بین‌المللی ریاضیات ثبت جهانی شده است و افراد علاقه‌مند از سایر نقاط جهان نیز می‌توانند در آن شرکت کنند.

داشتند که در بعضی مراجع از بیست و دوم ماه ژوئیه که هفتمین ماه میلادی است هم به عنوان روز تقریب عدد π یاد شده است و علت اختصاص آن هم این است که $\frac{22}{7}$ بهترین تقریب کسری عدد π است که توسط ارشمیدس به دست آمده است. ایشان سپس سخنان خود را با تعریف عدد π و مقادیر آن در تمدن‌های بابلی و نیل ادامه دادند و به تقریب‌های مختلف عدد π که توسط ارشمیدس، لیو هوئی^۲، تسو چونگ‌چی^۳، غیاث‌الدین جمشید کاشانی، و لودولف وان کولن^۴ پرداختند. ایشان اظهار داشتند که پس از این، تقریب‌های عدد π با استفاده از ابزارهای حوزه حساب دیفرانسیل و انتگرال انجام و به کامپیوتر سپرده شد. ایشان در ضمن سخنان خود در مورد غیاث‌الدین جمشید کاشانی بیان کردند که غیاث‌الدین در ابتدای رساله محیطیه خود عبارت «به نام او که از اندازه نسبت محیط دایره به قطرش آگاه است» را آورده است.

ضرر عدم استقبال از رشته ریاضی در دبیرستان‌ها فقط در کاهش ورودی‌های رشته ریاضی در دانشگاه نیست بلکه باعث می‌شود پایه‌های مهندسی، اقتصاد و مدیریت جامعه ضعیف شود. بنابراین، از شما می‌خواهم به عنوان مسئولیت اجتماعی در هر سمتی که هستید دانش‌آموزان را به انتخاب رشته ریاضی در دبیرستان تشویق کنید.

در ادامه، آقای دکتر اشرفی ضمن تشکر از کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران و آقای دکتر واعظ‌پور سخنان خود را با موضوع تاریخچه عدد π شروع کردند. ایشان با اشاره به برگزاری کنفرانسی در تاریخ ریاضی در دانشگاه کاشان در چند سال قبل و مطالعات ایشان در مورد غیاث‌الدین جمشید کاشانی اظهار داشتند که مهم‌ترین کار غیاث‌الدین جمشید کاشانی محاسبه تقریبی عدد π تا ۱۶ رقم اعشار بوده است. ایشان بیان کردند که روز جهانی ریاضیات و روز عدد π که روز چهاردهم از سومین ماه میلادی است از تقریب عدد π گرفته شده است. لری شاو^۱ در سال ۱۹۸۳ میلادی اولین جشن عدد π را در موزه سانفرانسیسکو برگزار کرد. در سال ۲۰۰۹ میلادی، مجلس نمایندگان آمریکا از اختصاص روزی برای عدد π پشتیبانی کرد. ایشان اظهار

در پایان مراسم، از شرکت‌کنندگان دعوت شد که یک عکس دسته‌جمعی به یادگار بگیرند. مراسم در ساعت ۲۰:۳۰ به پایان رسید.

* دانشگاه علم و صنعت ایران